

Tentoonstellingsproject rond hedendaagse kunst

Demarches laat Ladeuze links liggen

Raf Weverbergh

Twee jaar geleden, het Ladeuzeplein: een kooi met daarin een juten constructie, reptielenkoppen bij nader inzien. Later bleek er nog gras op die koppen te groeien ook. Schitterend. Dat het kunst was, daar maalde niemand om, maar het Ladeuzeplein was tenminste een paar weken lang iets meer dan een vertrekplaats voor skireizen of de megalomane voortuin van een architectonische nachtmerrie-annex-bankgebouw.

Nature Morte ?? heette deze stad-meets-ecologietentoonstelling. Fabre was van de partij, nog volop in zijn 'keverperiode', die hij later met veel gevoel voor theater-meer dan in zijn toneelstukken, beweren kwatongen- zou 'afsluiten' op de Biënnale van Venetië. Met de opvolger van *Nature Morte??* heeft Leuven nu ook zijn biënnale: *Demarches*, van 24 april tot 20 juni. Daarmee is de toon gezet natuurlijk. Een biënnale voor Leuven. Hoogmoed, roepen sommigen dan al meteen. Nou ja, zeggen de organisatoren, het is "een soort biënnale", en het is vooral de bedoeling om in Leuven een traditie op te bouwen rond het tentoonstellen van hedendaagse kunst. En natuurlijk is het de bedoeling om Leuven meteen te profileren als een stad waarin hedendaagse kunst kan leven. Twee jaar geleden, met *Nature Morte??* is dat in elk geval gelukt. In elke krant, tijdschrift, cultuurbijlage kon je lezen over de maffe projecten die je zomaar in de stad kon tegenkomen: de kunststof boomvoet die uit het parket van de Universiteitsbibliotheek groeide, de containers van Deleu aan het station, ieder had zo z'n eigen favoriet -en het leverde geweldige foto's op. *Demarches* zal het als opvolger allicht moeilijk krijgen om die overweldigende belangstelling opnieuw waar te maken.

Marge

Ook al omdat de spektakelwaarde van het hele gebeuren een flink stuk lager belooft te liggen dan twee jaar geleden. Voor de titologen: de titel verwijst naar het 'weg van de markt liggen', en daarmee de zijkanten van het marktplein, wat zowel op de inhoud van de tentoongestelde kunst slaat als op de locaties. Het enige werk dat echt in het stadsbeeld te zien zal zijn, is het afficheproject van Michel François, die zijn affiches 'wild plakt'. Wie ze ziet, zal ze niet noodzakelijk herkennen als kunstwerk, en wie ze wil zien, zal ze niet noodzakelijk vinden: affiches hebben de neiging om zeer snel overplakt te worden. Geen dino's die je onverhoeds op pleinen overvallen dus, wat betekent dat je het museum zal moeten binnenstappen. "Toch denk ik dat de statements er zullen zijn, hoor," zegt professor Lut Pil, die Johan Pas opvolgt als curator. "Op een andere manier. Het is niet omdat ze niet op het plein staan, dat ze er niet zijn." Voor deze tentoonstelling werd geopteerd voor de kernbegrippen 'ambigüiteit' en 'gelaagdheid'. Kunst wordt niet

gepresenteerd als illustratie van een bepaald discours -geen gemakkelijke leessleutels à la 'we zijn allemaal passanten in de passage' deze keer. Met een 'discours' maak je immers nog geen kunst, en het was net de bedoeling om de kunstenaars de plaats te geven om hun eigen statements te ontwikkelen. En de ambitie van de tentoonstelling is niets minder dan 'het tonen van de complexe dynamiek van hedendaagse kunst'. Het lijkt erop of professor Pil, een beetje diametraal tegenover *Nature Morte??* wil werken. Een blik op de negen verwachte projecten doet alvast vermoeden dat ambigüiteit en complexiteit niet ver te zoeken zullen zijn.

Boeiend

Om met een stukje ongrijpbare kunst in huis te vallen: het werk dat Jef Geys bedacht kan meteen op onze sympathie rekenen. Het bestaat uit een aantal boeken en een bijhorende bundel 'beschouwingen' over deze werken. Het werk vertrekt vanuit het thema 'gevangenschap', zoals dat door zijn vriend Jan Kenis ervaren werd in een reeks van 77 teksten. Zevenenzeventig mensen mochten zich vervolgens laten 'boeien' door een werk op die lijst. Ze moesten een titel trekken, en vervolgens het boek opsporen, kopen, en lezen, om tenslotte hun idee over het werk op papier te zetten. De werken en de commentaren kan je inkijken in de leeszaal van de Universiteitsbibliotheek. Dat is meteen zowat het 'toegankelijkste' werk van allemaal. Of het moest *The Swing* zijn, de video-installatie van Marie-Jo Lafontaine, waarin de kinderlijke onschuld wordt geconfronteerd met de volwassen blik -of omgekeerd. Op zeventien monitors zijn schommelende meisjes te zien, met de obligate wapperende haren en opwaaiende jurkjes, terwijl zich in hetzelfde ritme twee kinderbenen bloot schommelen. "De intimiteit waarin het kind-zijn en het volwassen-zijn worden ontdekt is er een van spanning, belofte en ongemak. Schoonheid, zelfs een sublieme schoonheid, lijkt agressiviteit en dood te raken." Kijken mag...

Lectuur

Als we het dan over de perceptie hebben - en de 'lectuur': er zijn nogal wat werken die daarmee te maken hebben. *11 000 nuits* van Jean-Paul Marcheschi, bijvoorbeeld, wiens zwartgeblakerde bladen geen totaalbeeld opleveren, maar een samenhang van fragmenten. Over samenhang heeft Philip Aguirre Y Otegui zo zijn eigen ideeën. Hij gebruikt een montage en collage van inhoudelijk en

visueel stabiele beelden, die precies door die montage onstabiel worden. Aan de toeschouwer om zichzelf erop te betrappen dat hij ook totaal onlogische elementen verbindt tot een narratieve structuur -of dat toch probeert. Daarbij dicht aanleunend, lijkt Wendelien van Oldenborgh, die in haar *filmloops* het thema van de menselijke blik en de tijd-ruimtelijke gesitueerdheid daarvan bespeelt. De beelden van de film zijn opgenomen tijdens het zweven in een deltavlieger, en brengen onrechtstreeks het relaas van de belevenissen van de vlieger, en iets dat dicht bij diens visuele perceptie op dat moment komt. Ook fotograaf Poitevin heeft het op de toeschouwer gemunt. Hij vindt dat de essentie van zijn foto's niet in de gefotografeerde werkelijkheid, maar in de foto's zelf schuilt. Om Roland Barthes er dan toch bij te betrekken -Poitevin is begonnen-: in plaats van een betekenaar moet de foto zélf de referent worden, en een relatie met de toeschouwer aangaan. Van die toeschouwer wordt wel verwacht dat hij deelneemt aan 'een respectvolle ontmoeting'.

Twee werken die een beetje *hors catégorie* vallen, zijn die van Ann Veronica Janssens en Frank Theys. Ann Veronica Janssens heeft de gewoonte om door minimale ingrepen het ruimtegevoel van bestaande ruimten te transformeren. Voor *Demarches* geeft ze een zaal vorm door de klanken van een pianoles, en verder niks. Frank Theys deelt haar fascinatie voor ruimtelijkheid, maar arrangeert die op een andere manier. Een op het moment van de confrontatie stabiele ruimte en lichaam worden geconfronteerd met, en in zekere zin overbodig gemaakt door, hun virtuele pendant. De digitale wereld is een omvattende context, die geen verband met de reële werkelijkheid nodig lijkt te hebben om te kunnen bestaan. "Technologie kan opgeslagen informatie vrij manipuleren en construeert haar eigen vormen van leven." Wordt de subjectieve gewaarwording daarmee overbodig? Toeschouwers, die bij enkele andere *Demarches*-kunstenaars bevestigd worden in het besef dat ze vitaal zijn, worden verplicht om zich daarbij vragen te stellen.

Demarches, een initiatief van de Stad Leuven, van 24 april tot 20 juni op 'verspreide locaties' zoals de Kapel en de Predikherenkerk van het CC Leuven, de Museumzaal van de Universiteitshal, het Stadsmuseum, de leeszaal van de Centrale Bibliotheek en het stadsbeeld. Geopend van 10 tot 17 uur, gesloten op maandagen en op 1, 13, en 23 mei. Toegangsprijs: 200,- (kortingen voor groepen, jongeren, derde leeftijd en kinderen). Meer informatie bij CC Leuven, Sarah Mine, 23 84 27.